

Seja skupščine občine Kamnik Sprememba in dopolnitev urbanističnega programa za področje Duplica

Poročilo o gibanju gospodarstva v kamniški občini, ki ga je obravnavala skupščina, kaže na veliko prizadevanje gospodarskih organizacij, da bi realizirale svoje gospodarske plane. Indeks proizvodnje v januarju in februarju kaže v povprečju 118,4 v primerjavi s tema mesecema 1. 1969, izvoz pa 93,4 v januarju, oziroma 123,8 v februarju.

V industrijskih podjetjih je bilo 5,4 % več zaposlenih kot v januarju in februarju lanskega leta, v obrti družbenega sektorja pa celo 8 % več kot lani v tem obdobju. Osebnih dohodkov je v industriji za cca 20 % večji kot v preteklem letu v prvih dveh mesecih, v obrtnih podjetjih pa je povečanje OD 25—30 %. Ugodni so tudi pokazovalci produktivnosti v delovnih organizacijah.

Skupščina je mnenja, da so gospodarske organizacije v kamniški občini začele letošnje leto z uspešnim startom in da bodo, če le ne bo kakšnih posebnih težav, uspešno izpolnile svoje proizvodne programe.

Skupščina je sprejela odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o urbanističnem programu občine Kamnik. S tem je razširila industrijsko cono na Duplici, s čimer bo omogočen nadaljnji razvoj kamniške industrije. Spremembo programa je izdelal ljubljanski urbanistični zavod. Novo industrijsko področje je določeno južno od Kōrenove ceste.

Skupščina je sprejela tudi odlok o določitvi o povračilu stroškov za izgubljeni zaslužek in potne stroške sodnikom porotnikom občinskega sodišča v Kamniku in odbornikom, članom svetov in komisij občinske skupščine.

Po daljši razpravi je skupščina dala soglasje k povzemanju cene mleka in belega kruha ter soglasje k cenam pogrebniških uslug.

Višja cena mleka naj bi vplivala na višje odkupne cene mleka od kmetijskih proizvajalcev. S tem naj bi se povečal interes za večjo proizvodnjo mleka.

Med zadnjimi točkami dnevnega reda je skupščina sprejela resolucijo o krvodajstvu in predlogih za izboljšanje te akcije v kamniški občini.

V resoluciji se ugotavlja, da je število krvodajalcev vsa leta približno enako, poraba krvi pa je glede na povečanje števila nezgod in boleznih vedno večja.

V bodoče naj bi bile redne krvodajalske akcije dvakrat letno in sicer maja in decembra, pripravljaj pa jih organizacija RK. Delovnim organizacijam na območju občine Kamnik skupščina priporoča, da s samoupravnimi akti zagotove krvodajalcem plačane proste delovne dneve ob krvodajalskih akcijah.

L. M.

KAMNIŠKI OBCAN

GLASILO SZDL
OBČINE KAMNIK

LETO IX. 1970 — št. 4

MAJ — 50 S din

Slavnostna seja družbenopolitičnega zbora občine Kamnik
ob Dnevu OF

Podelitev priznanj OF

V počastitev praznika Osvoobodilne fronte, 25. obletnice osvoboditve in 100-letnice Leninevega rojstva, je bila v petek, 24. aprila, v veliki dvorani kina Dom v Kamniku slavnostna seja vseh občinskih družbenopolitičnih vodstev in občinske skupščine.

Seje so se udeležili tudi predsedniki krajevnih organizacij SZDL, krajevnih organizacij ZK, krajevnih odborov ZKB NOV in krajevnih skupnosti.

Na začetku slovesnosti je bila izvoljena petčlanska delegacija, ki je položila venec občinskih družbenopolitičnih vodstev pred spomenik Revolucije v Kamniku.

Slavnostni govor je imel predsednik občinske skupščine Vinko Gobec, ki je orisal razvoj narodnoosvoobodilnega gibanja in osvobodilnega gibanja na Kamniškem in ki je še posebej poudaril nagel razvoj kamniške občine po osvoboditvi in smernice našega bodočega razvoja. Poseben del svojega govora je posvetil tudi 100-letnici Leninevega rojstva in vplivu Lenineve misli na mednarodno delavsko gibanje.

Predsednik občinske konference SZDL Božo Matičič je nato podelil srebrna priznanja osvobodilne fronte slovenskega naroda šestim aktivnim družbenopolitičnim de-

lavcem v občini. Občinska konferenca SZDL Kamnik je na podlagi žirije, v kateri so sodelovali predstavniki vseh občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, sklenila podeliti srebrna priznanja OF za leto 1970 naslednjim tovarišcem in tovarišem:

ZDRAVKU HRIBOVSKU, predsedniku krajevnih skupnosti Motnik, za njegovo dolgoletno delo pri uveljavljanju krajevnih samouprave in za njegova prizadevanja za družbeni in gospodarski razvoj občine Kamnik in v tem okviru krajevnih skupnosti Motnik.

MARI LUKANCEVI, predstojnici podružnice komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana v Kamniku, za njeno dolgoletno družbenopolitično delo v občinski konferenci Zveze komunistov, v sekcijah Socialistične zveze, za njena prizadevanja kot poslanki v republiški skupščini in kot odbornici občinske skupščine.

BOGICI MIHELICEVI, učiteljici na osnovni šoli Frana Albrehta in predsednici Društva prijateljev mladine Kamnik, za njeno požrtvovalno delo z mladino v pionirski organizaciji na šoli in v Zvezi prijateljev mladine v Kamniku.

MILANU SKRABI, predsedniku krajevnih organizacij SZDL Podgorje, za dolgoletno aktivno delo v vodstvu krajevnih organizacij SZDL in krajevni skupnosti v Podgorju.

FERDINANDU VODETU, kmetu iz Komende in poslancu socialno zdravstvenega zbora republiške skupščine, za dolgoletno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti, v občinski in republiški skupščini, za njegova prizadevanja za hitrejši razvoj kmetijskega gospodarstva in še posebej za urejanje vprašanj zdravstvenega in pokojniškega zavarovanja kmetov.

DOMINIKU ZAGARJU, predsedniku krajevnih organizacij SZDL Moste, za dolgoletno prizadevano delo v vodstvih krajevnih organizacij SZDL Komende in Most in za njegovo uspešno delo v samoupravnih organih delovne organizacije Stol.

Ob zaključku slavnostne seje so udeleženci poslali pozdravno pismo predsedniku republike Titu, v katerem je med drugim rečeno:

V dnevi, ko pregledujemo našo prehojeno pot v minulih 25. letih, ne moremo mimo ugotovitve, da smo kljub vsem težavam v tem obdobju v naši socialistični Jugoslaviji dosegli tak napredek kot redka druga država v svetu. Zavedamo se tudi, da smo bili tak razvoj sposobni doseči le z uveljavljanjem socialističnih družbenih odnosov ter z našo dosledno politiko aktivne miroljubne koeksistence, ki je s tvojim prizadevanjem, tovariš Titu, prinesla Jugoslaviji velik ugled v očeh vsega naprednega sveta.

Zveza borcev ni organizacija veteranov

Marsikje se danes še vedno srečamo z mnenjem, da je organizacija Zveze borcev organizacija veteranov, ki se zaprta vase bori za uveljavljanje pravic svojih članov. Člani Zveze borcev občine Kamnik so na redni letni skupščini preteklo nedeljo tak stališča odločno zavrnilo in poudarili, da mora organizacija Zveze borcev delovati kot politična organizacija, katere člani se z aktivnim delom v vseh ostalih družbenopolitičnih organizacijah zavzemajo za reševanje vseh perečih družbenih proble-

mov. Naglasili so tudi potrebo po večji aktivnosti članov krajevnih organizacij ZKB NOV v mestu.

Na skupščini so veliko razpravljali tudi o socialnem položaju borcev NOV in ugotovili, da je občinski odbor ZKB NOV za ustrezno razdelitvijo sredstev ozir, kreditov za gradnjo stanovanj precej pripomogel k hitrejšemu reševanju stanovanjskih problemov borcev. Poudarili so, da so bila ta sredstva razdeljena na podlagi objektivnih meril, seznam koristnikov

(Nadalj. na 2. str.)

Priznanje OF Zdravku Hribovsku: Dolgoletnemu predsedniku krajevnih skupnosti Motnik, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti slovesnosti, sta v imenu občinske konference SZDL izročila priznanje republiškega poslanca Svetelj in Dobnikar

S seje občinskega sindikalnega sveta

Sindikati proti neutemeljenim podražitvam

Plenum ObSS je na svoji seji razpravljalo o nadaljnjem delu občinskega sindikalnega sveta in o programu, ki naj bi služil osnovnim organizacijam sindikata po delovnih organizacijah kot osnova za izdelavo njihovih samostojnih programov.

V svojem delu se bodo ObSS in osnovne organizacije sindikata prizadevali realizirati predvsem tri bistvene naloge, ki izhajajo iz programa in za katere se bodo morali zavzeti vsi člani sindikata na vseh nivojih. Te naloge so:

- ustvarjanje možnosti za stalno naraščanje materialnega in kulturnega standarda delovnega človeka;
- razvijanje demokratičnih in humanih odnosov med ljudmi;
- utrjevanje socialne varnosti ljudi.

Precej razprave je bilo posvečene gibanju cen in življenjskim stroškom. Plenum ObSS se pridružuje mnenju in stališčem Republiškega sveta sindikatov, da je nujno treba ustvariti pogoje za stabilizacijo trga in omejiti splošno naraščanje stroškov, predvsem pa cen osnovnih življenjskih potrebščin, ki se jim ne more odreči nihče, tudi tisti ne, ki imajo povprečne ali še nižje dohodke.

Člani plenuma so bili mnenja, da podražitev belega kruha nikakor ne sme vplivati na oskrbo s črnim kruhom ter da so argumentacije za podraži-

tev potrebne temeljitega preverjanja. Poudarjeno je bilo tudi stališče, da je potrebna večja pristojnost republike pri oblikovanju cen osnovnih življenjskih potrebščin, ker je sklepanje o teh cenah na občinskih skupščinah zgolj formalnost, kjer so tako odborniki kot družbenopolitične organizacije pritisnjene ob zid.

Razvoj samoupravljanja, ekonomsko-tehnični napredek in potreba po čim večjem angažiranju delovnih ljudi v samoupravnih odnosih postavljajo v ospredje problem znanja in izobrazbe. Zato si je ObSS zadal nalogo, da bo v letošnjem letu organiziral seminarje za predsednike in tajnike osnovnih sindikalnih organizacij, za novoizvoljene predsednike delavskih svetov kakor tudi za člane plenuma ObSS.

Zaradi lažjega in enotnejšega reševanja problemov, ki se pojavljajo v delovnih organizacijah, bodo potrebni pogostejši skupni sestanki vseh predsednikov osnovnih organizacij sindikata, ki bodo obenem nudili možnost medsebojnega spoznavanja in izmenjave izkušenj. Za uresničevanje programa bo potrebno tesno povezovanje med ObSS in osnovnimi organizacijami sindikata kakor tudi sodelovanje ObSS s skupščino občine in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini.

M. J.

Zveza borcev ni organizacija veteranov

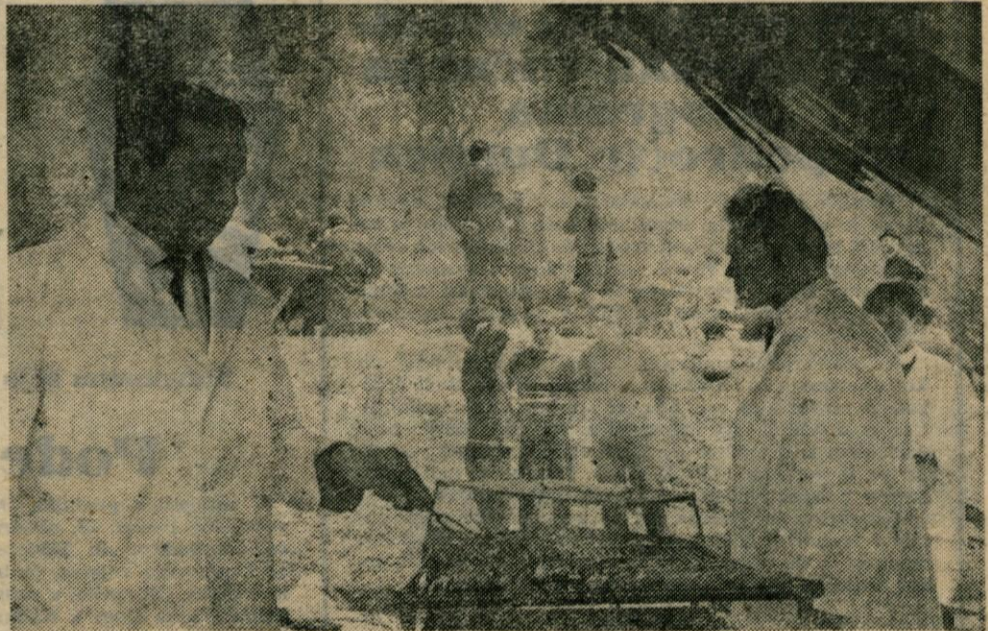
(Nadalj. s 1. strani)

tega posojila pa so objavili tudi v Kamniškem občanu.

O delu organizacij Zveze borcev ter o življenju in problemih nekdanjih borcev je treba več pisati ne samo v glasilu TV 15, pač pa tudi v ostalih sredstvih javnega obveščanja, še posebno pa v lokalnem glasilu Kamniški občan.

Ko so razpravljali o zdravstvenem varstvu kmetov-borcev, ki ne morejo sami plačevati prispevka za zdravstveno zavarovanje, so pozitivno ocenili odločitev občinske skupščine, da letos prispeva v ta namen 2 milijona starih dinarjev.

Menili so, da je treba nadaljevati z obnavljanjem pomembnih objektov iz narodnoosvobodilne vojne, pri čemer so imeli v mislih tudi rekonstrukcijo partizanske bolnice v Tuhinju. Borci se tudi niso strinjali z dejstvom, da se stavbe v ožjem jedru mesta Kamnika opremljajo z napisy v gotici, kljub strokovnemu pojasnilu arhitekta Slegla, ki smo ga objavili v zadnji številki našega glasila. Borci menijo, da taki napisy preveč spominjajo na dobo okupacije in da jih je treba zato odstraniti. Izvolili so tudi nov občinski odbor, ki mu predseduje Stane Avpič.

Prvomajski piknik v Kamniški Bistrici: Največ povpraševanja je bilo po obilnih porcijah ražnjičev in čevapčičev, ki so jih pekli mesarji kamniškega Mesa

Pregled dela mladine v preteklem letu

Preteklo nedeljo se je v Kamniku sestala Občinska konferenca Zveze mladine in obravnavala aktivnost organizacije v kamniški občini v preteklem letu. Na seji so izvolili tudi novo 11-člansko predsedstvo občinske konference Zveze mladine s predsednikom Vojkom Poljanškom na čelu.

Med 22. aktivni Zveze mladine v kamniški občini, ki združujejo okoli 2.600 članov, je največje uspehe dosegel mladinski aktiv v Zg. Tuhinju, ki sodeluje pri vseh akcijah krajevne skupnosti in krajevne organizacije Socialistične zveze. Posebne uspehe pa dosega tudi na kulturno-prosvetnem področju. Zelo aktivna je njihova dramska sekcija. Veliko pozornost posvečajo tudi izobraževanju mladih.

Mladi so na seji konference ocenili lansko delovno akcijo kamniške mladine pri gradnji stadiona v Mekinjah. V tej akciji, v kateri so sodelovali poleg dijakov iz gimnazije tudi mladinci iz delovnih organizacij in terenskih aktivov, je bilo opravljenih več kot 4.800 prostovoljnih delovnih ur.

Člani konference so opozorili na neurejeno razmerje pri zaposlovanju vajencev. Ugotavljajo namreč, da precej vajencev zlasti pri zasebnikih opravlja razna druga dela, ki z ukom nimajo nobene zveze. Tudi nagrajevanje vajencev v delovnih organizacijah ni dovolj spodbudno. Ponekod vajenci v času, ko obiskujejo šolo, ne prejemaajo redne mesečne nagrade. Mladi želijo, da bi te probleme s sodelovanjem samoupravnih organov čimprej rešili. Zato so na seji konference

postavili posebno komisijo, ki bo te pripombe in opozorila proučila in predlagala ustrezne ukrepe.

Po mnenju članov konference se bodo morali mladinski aktiv v obdobju, ko so v teku priprave na volitve novih samoupravnih organov v delovnih kolektivih, potruditi, da bi v te organe prišlo več mladih proizvajalcev. Seveda so se zavzeli tudi za to, da je treba tem mladincem v delavskih svetih pomagati pri njihovem uveljavljanju s strokovnim in družbeno ekonomskim izobraževanjem, ki ga je bilo do sedaj v posameznih kolektivih premalo.

Razprave o republiških zakonih s področja zdravstva

Sekcija za vprašanja zdravstva in socialnega varstva pri občinski konferenci SZDL je skupaj s svetom za zdravstvo pri skupščini občine Kamnik obravnavala predloga republiških zakonov o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Ugotovili so, da je bila večina pripomb, ki so jih dali v razpravi januarja letos zlasti glede zakona o zdravstvu, upoštevanih. Več pripomb in predlogov pa so imeli k osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznem obsegu zdravstvenega varstva.

Menimo, da je treba bolje proučiti status zavarovanih oseb in enotno za vso republiko v zakonu opredeliti osnovne pravice družinskih članov zavarovancev-delavcev, ker bi različno opredeljevanje statusa družinskih članov zavarovancev v posameznih skupnostih zavarovanja povzročilo razlike pri uveljavljanju pravic iz osnovnega zdravstvenega varstva. Nadalje so poudarili, da je treba določeneje opredeliti status kmeta zavarovanca. Osnovni kriterij za to naj bi bilo preživljanje s kmetijsko dejavnostjo. V zakonu bi bilo treba rešiti tudi vprašanje zdravstvenega zavarovanja ostarelih kmetov, ki zaradi nesposobnosti za delo ne zmorejo plačevati prispevkov za zdravstveno zavarovanje in tako ostajajo brez zdravstvenega varstva.

Udeležbo zavarovancev pri stroških zdravljenja in nabavi zdravil bi bilo treba diferencirati vsaj v tem smislu, da bi bili upokojeanci z minimalnimi pokojninami oproščeni soudeležbe pri stroških.

Predlagali so tudi, naj bi v obvezni obseg zdravstvenega varstva vnesli tudi mišična in živčno mišična obolenja. Glede na to, da je mladina v tem pogledu že zajeta, zdravljenje ostalih starejših tovrstnih bolnikov ne bi pomenilo prevelike obremenitve sklada zdravstvenega zavarovanja.

Otvoritev vodovoda na Okroglem

Naselje Okroglo, ki šteje le tri hiše, je pred dnevi slavilo pomemben dogodek — otvoritev novega vodovoda. Le 12 ljudi živi na domačijah pri Jevutu, Vorinu in Martinu, ki se stiskajo pod Kamniškim vrhom nad dolino Bistričice. Težko so čakali dne, ko je v njihove hiše iz studenca, ležečega nad vasjo, pritekla voda. Vodovod so zgradili s pomočjo krajevne skupnosti in s prispevki ter sodelovanjem občanov. Otvoritve, ki je bila za domačine res pravi praznik, sta se udeležila poslanca Vinko Dobnikar in Franc Svetelj.

Kljub temu, da žive visoko v hribih, imajo ti ljudje mnogo želja in načrtov za prihodnje. Predstavnikom obci-

ne so pokazali nahajališče rdečega kamna, za katerega menijo, da bi bil primeren za uporabo pri gradnji cest. Vsekakor pa je njihova največja želja, da bi bilo njihovo naselje čimprej dostopno po kolikor toliko spodobni cesti. Prebivalci Okroglega so sami pripravili veliko prispevati. Vsaka hiša je pripravljena dati najmanj 10 kubicov lesa in čez 500 ur dela. Res je težko sedaj, so pripovedovali, zlasti, če kdo zbolji, saj ga morajo na rokah prenesti v dolino. Prav tako pa je tudi res, kot je na otvoritvi dejal predsednik krajevne skupnosti Kamniška Bistrica Franc Kregar, da je to skoraj vsak večer trkal na okno partizan in da je prav te dni poteklo 26

let, odkar je bila vas Okroglo do tal požgana.

Povedati je treba, da je GG Ljubljana obrat Kamnik že sklenilo za gradnjo ceste na Okroglo prispevati 1 milijon starih dinarjev, občinska skupščina pa je v svojem proračunu namenila pol milijona starih dinarjev. Nekaj sto tisoč pa bo prav gotovo primaknila tudi krajevna skupnost Kamniška Bistrica.

Kot nam je povedal direktor kamniškega obrata GG ing. Ivan Smit, bo s temi sredstvi možno v letošnjem letu opraviti le zemeljska dela z buldožerjem, vendar smo prepričani, da bo s takim sodelovanjem občanov na Okroglem, kot so ga pokazali doslej, mogoče storiti še kaj več.

Pogovori poslancev v kamniški občini

V okviru programa sekcije republiških poslancev pri občinski konferenci SZDL v Kamniku imajo te dni republiški poslanci kamniške občine v krajevnih skupnostih razgovore z volivci o trenutno najbolj aktualnih problemih, o katerih teče razprava v republiški skupščini. Tak razgovor bodo imeli prihodnjo nedeljo v Spitaliču in Motniku v Tuhinjski dolini. Govorili bodo o problemih zdravstvenega zavarovanja kmetov, kot ga obravnava osnutek ustreznega republiškega zakona, o gradivu izvršnega sveta, ki obravnava javno

razpravo o gozdovih, o izobraževanju kmetov in kmetijskih šolah in še o nekaterih drugih vprašanjih. Krajevne organizacije Socialistične zveze, ki te razgovore organizirajo, menijo, da so taki razgovori poslancev z volivci izven rednih zborov volivcev še kako potrebni, ker na teh zborih vseh vprašanj, ki tarejo občane, zaradi pomanjkanja dnevnih redov ni mogoče obravnavati. Zato nameravajo v prihodnje take razgovore s poslanci organizirati v posameznih krajevnih skupnostih najmanj vsaka dva meseca.

V Podgorju gradijo vodovod

Krajevna skupnost Podgorje se je že ob razpisu samoprispevka odločila, da bo zbrana sredstva namenila za izgradnjo vodovoda. Medtem ko je spodnji del Podgorja dobil vodovod že v letu 1968 in sicer s priključkom na vodovodno omrežje Cerklje-Mengeš, pa je polovico vasi ostalo brez primerne oskrbe

z vodo. Skupaj s krajevnim samoprispevkom in z dodatnimi prispevki občanov so zbrali 146 tisoč dinarjev, za kar jim bo komunalno podjetje položilo 1840 m glavnega vodovodnega omrežja, premera 100 mm. Vse priključke pa bodo zgradili občani sami ozir. plačali posebej. Dela so v polnem teku, ker s strojem

za izkop jarkov, ki ga je lani kupilo Komunalno podjetje, delo hitro napreduje in bo v nekaj dneh že položen glavni vod. Računajo, da bo do letošnjega občinskega praznika 27. julija tudi v preostalih tridesetih hišah v zgornjem Podgorju pritekla voda iz novega vodovoda.

Program razvoja telesne kulture v občini Kamnik

Občinska skupščina Kamnik je na zadnji seji na podlagi večmesečne razprave sprejela program razvoja telesne kulture v občini do leta 1975 in nekatere smernice za razvoj telesne kulture v prihodnjih 10 letih.

Srednjeročni program razvoja telesne kulture daje poudarek tako predšolski kot šolski mladini in delu društev na tem področju. Po tem programu bo treba urediti najprej otroška igrišča na Zapricah, pri vrtcu Antona Medveda, v Mekinjah in na Trškem polju.

Program predvideva tudi ustanovitev posebnih komisij pri hišnih svetih, ki bodo skrbele za telesno aktivnost predšolskih otrok.

Na področju šolske telesne vzgoje bo vsa skrb usmerjena na izgradnjo novih telovadnic. Že letos bosta zgrajeni novi telovadnici pri osnovni šoli v Stranjah in v Komendi. Do leta 1975 bosta dobili telovadnici tudi osnovna šola Fran Albreht in podružnična šola na Duplici.

Med ostalimi športnimi objekti bodo znatnejša sredstva

vložena v ureditev športnega stadiona v Mekinjah in v izgradnjo novih garderobnih kabin na letnem kopališču v Kamniku.

Občinska zveza za telesno kulturo bo v kratkem pripravila pravilnik o razdeljevanju finančnih sredstev telesnovzgojnim društvom in organizacijam. Pripravili bodo tudi prioriteto listo športnih panog, na podlagi katere naj bi v prihodnje delili sredstva, upoštevajoč pri tem množičnost in aktivnost posameznega društva ozir. panoge.

Sanacijski program obrtnega podjetja Sloga

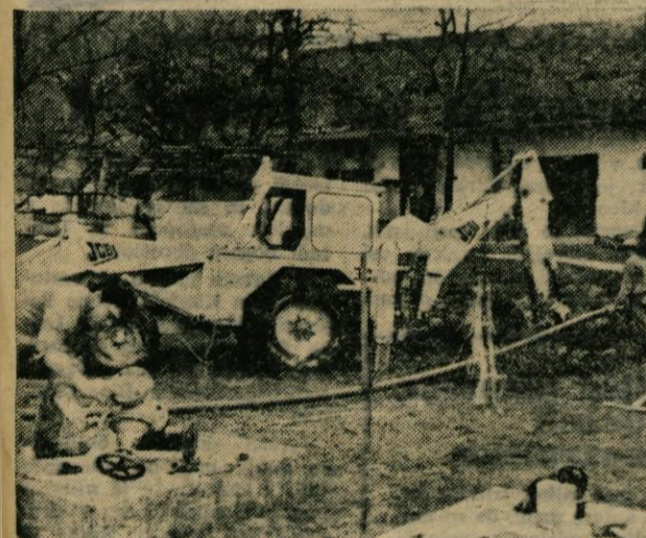
Občinska skupščina je na zadnji seji potrdila sanacijski program obrtnega podjetja Sloga. Podjetje je bilo pred uvedbo gospodarske reforme visoko akumulativno. V zadnjem času pa je zaradi slabših plačilnih pogojev, daljših plačilnih rokov in prevzema del v drugih republikah, ker so močno porasli montažni stroški, začelo v težave. Zaradi nizkega ustvarjenega dohodka so večino sredstev porabili za osebne dohodke, za poslovni sklad po jim od leta 1967 dalje ni ničesar ostalo. Poleg tega so

morali lani odpisati skoraj 12 milijonov starih dinarjev starih terjatev.

Delovni kolektiv Sloge je zato začel resno razmišljati o proizvodnji rentabilnejših izdelkov. V zadnjem času so se odločili za izdelavo lahkih gradbenih elementov, ki jih bodo lahko serijsko izdelovali. Med kupci vlada za ta izdelek veliko zanimanje.

Občinska skupščina je iz rezervnega sklada odobrila obrtnemu podjetju Sloga do konca leta 18 milijonov starih dinarjev posojila. Delov-

na organizacija pa je dolžna sama poiskati še dodatni kredit v višini 50 milijonov starih dinarjev. Skupščina je kolektivu tudi priporočila, naj naveže tesnejše proizvodno sodelovanje z industrijo pohištva Stol, z gradbenim podjetjem Graditelj in obrtnim montažnim podjetjem Alprem. Skupščina bo vsake tri mesece spremljala gospodarske rezultate in delitev dohodka. Zato zahteva, da podjetje zmanjša režijo v korist proizvodnega dela in da se kadrovske okrepijo strokovne službe.

Gradnja vodovoda v Podgorju: Skoraj dva kilometra glavnega voda bodo položili

Potrebno je več krvodajalcev

Občinska skupščina je dne 14. aprila obravnavala položaj krvodajalstva v naši občini in ugotovila, da le-ta ni preveč razveseljav. Razvoj medicine, porast nesreč, zlasti prometnih, in interesi narodne obrambe terjajo vedno večje količine krvi. S sedanjim odvzgom krvi se krijejo le tekoče potrebe. Republiška skupščina je zato naročila vsem pristojnim republiškim organom, da organizirajo krvodajalstvo tako, da bo zagotovljena zadostna stalna in enakomerna količina krvi za tekoče potrebe in za postopno ustvarjanje zaloga krvne plazme.

V naši občini je dalo leta 1967 kri 628 občanov, leta 1968 809 in lani 688 občanov. To-rej je lanko leto padel odstotek od 3,9 na 3,4 odstotka glede na število vseh prebivalcev v občini. Pri tem pa je treba upoštevati, da so mnogi občani dali kri tudi po 10-krat in večkrat, saj je leta 1968 prejelo zlato značko preko 100 ljudi, skoraj 400

ljudi pa srebrno značko, ker so najmanj petkrat dali kri.

Ceprav je povprečje pristo-voljnih krvodajalcev v naši občini nekoliko nad republiškim povprečjem, ki je 3,2 odstotka, kljub temu z rezultati na področju krvodajalstva ne moremo biti zadovoljni. Občinska skupščina je zato priporočila, da naj občinski odbor RK Kamnik pred vsako akcijo povabi na razgovor predstavnike delovnih in društvenih organizacij. Posebno skrb krvodajalstvu morajo posvetiti tudi sindikalne organizacije in odgovorni ljudje v delovnih organizacijah. Delovne organizacije naj sprejmejo samoupravni akt ali naj s svojim statutom določijo, da se delavcem, ki se udeležijo krvodajalske akcije, za dan udeležbe prizna nadomestilo osebnega dohodka.

Občinska skupščina posebej apelira na vodilne ljudi v delovnih organizacijah, naj bodo za vzor ostalim članom kolektiva in naj se krvodajalskih akcij udeležujejo v večjem številu kot doslej.

Spomenik Rudolfu Maistru v Kamniku

Kamnški rojak pesnik in general Rudolf Maister-Vojanov ima neprecenljive zasluge, da je ozemlje štajerskega Podravja z Mariborom in Ptujem, Ljutomerom, Ormožem, Središčem, Gornjo Radgono, Slovenskimi goricami, Dravskim poljem in Pohorjem po prvi svetovni vojni pripadlo Jugoslaviji. Zgodovinsko je dokazano, da nam brez vojaškega zavarovanja severne meje po Maistrovih borcih ta meja ne bi bila nikdar priznana. Ko smo pred dvema letoma praznovali 50-letnico bojev za našo severno mejo, je tudi v njegovem rojstnem kraju v Kamniku vzniknila misel, da se moramo temu velikemu možu našega naroda primerno oddolžiti. Kot kaže, bo ta zamisel uresničena letos. Občinska skupščina je postavila odbor za postavitve spomenika. V odboru so tudi nekdanji Maistrovi borci, predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij Kamnika. Ker bo imelo odkritje spomenika generalu Maistru vseslovenski značaj, s čimer soglaša tudi odbor za proslavo 25-letnice osvoboditve pri Republiški konferenci SZDL, se je pripravljali odbor, ki ga vodi dr. Maks Pahor iz Maribora, obrnil na vse občinske skupščine, delovne organizacije in družbene organizacije ter občane v Sloveniji, naj s skupno akcijo podprejo prizadevanja za postavitve spomenika generalu in pesniku Maistru v njegovem rojstnem kraju.

Za pokroviteljstvo slovesne prireditve ob odkritju spomenika, ki bo meseca oktobra letos, je pripravljali odbor zaprosil tovariša Sergeja Kraigherja, predsednika republiške skupščine.

Akademski kipar Anton Sigulin je že izdelal osnutek spomenika, ki je razstavljen v avli skupščine občine Kamnik. Spomenik bo predstavljal generala Maistra v nenaravni velikosti in bo skupno s podstavkom visok preko tri metre. Posebna komisija strokovnjakov je tudi že določila mesto, kjer bo spomenik stal, in sicer na ploščadi pred Prehrano v Kamniku.

Spomenik generalu Maistru: Osnutek, delo akad. kiparja Sigulina, si lahko ogledate v avli občinske skupščine

Razstava o svetu viharnikov

V petek 15. maja ob 18. uri bodo v dvorani nad Kavarno odprli zanimivo razstavo z motiviko Velike planine. Arhitekt in slikar Boris Kobe iz Ljubljane bo razstavljal

okoli 40 grafik pod naslovom Svet viharnikov. Razstava spada v okvir prireditev v mesecu mladosti, njen pokrovitelj pa je predsednik skupščine Vinko Gobec.

Noč v plamenih je na odru dupliške Svobode doživela polno priznanje občinstva

Noč v plamenih na Duplici

Pred praznikom Osvobodilne fronte in v počastitev 25-letnice osvoboditve je dramska sekcija DPD Svoboda na Duplici uprizorila partizansko dramo Franca Stegnarja Noč v plamenih. Dra-

mo, v kateri nastopa 25 igralcev, je režiral Mirko Lavrič iz Mengša.

Ceprav so bili razen treh, štirih starejših igralcev vsi ostali mlajši in prvič na odskih deskah, je treba prizna-

ti, da so v študij svojih vlog vložili veliko truda in prizadevanj in da se jim je z uspehim nastopom ta trud tudi bogato obrestoval.

V glavnih vlogah so nastopili Albin Kladnik, Franc Pestotnik, Marija Javornik, Lojze Stros in Janez Hafner. Zelo dobro pa sta odigrala tudi Olga Stros in Bine Kladnik.

Igralci dupliške Svobode so dobili posebno priznanje tudi s tem, da se je njihove premiere udeležil avtor drame Franc Stegnar. Avtor je uvodoma povedal nekaj besed o zgodovinskih dogodkih, ki so bili podlaga za njegovo delo. Noč v plamenih se namreč dogaja med narodnoosvobodilno borbo v okolici Kamnika, Kolovca in Radomelj.

Z omenjeno uprizoritvijo so Dupličani gostovali tudi v Lazah, v Tuhinju, v Radomljah in v Komendi.

Delovni mladinci v Špitaliču

Mladinski aktiv v Špitaliču spada med najbolj aktivne v naši občini. Mladi sodelujejo pri vseh akcijah v krajevni skupnosti, pripravljajo proslave, kulturne nastope itd. Ker ni drugih zabav, so se mladi zavzeli ter kupili gramofon in nekaj plošč in tako se sedaj ob nedeljah večkrat srečajo na mladinskem plesu v Zadrudnem domu.

Ker je dosedanji predsednik aktiva Janko Učakar odšel služiti vojaški rok je njegovo dolžnost prevzel Franc Lipovšek iz Jastrobelj, po poklicu je avtomehanic. Zlasti prizadevne v tem aktivu so nekatere mladinke kot Marija Klemen, Dragica Tomplak, Marica Novak, Dragica in Marija Lipovšek in druge.

Nagrajene najboljše pismene naloge o deželi in ljudstvu Nizozemske

V okviru medsebojnega sodelovanja prijateljskih mest Kamnika in Gendringena na Nizozemskem je lani preživelo svoje počitnice v Gendringenu 40 naših mladincev in mladink. Mladina Gendringena pa je v istem času letovala v Kamniku.

Na pobudo predsednikov obeh občin so naši dijaki opisali svoje srečanje z deželo in ljudstvom Nizozemske v posebnih pismenih nalogah. Prav tako so svoja doživetja v naši deželi opisali dijaki iz Gendringena.

Posebna komisija je ocenila naloge naših dijakov

in med njimi izbrala tri, za katere meni, da so najboljše predstavile srečanje naše mladine z Nizozemsko in njenimi ljudmi. Te naloge so napisali naslednji dijaki kamniške gimnazije: Mojca ZALOŽNIK, dijakinja 1. a razreda, Marija PODOBNIK, dijakinja 1. b razreda, in Srečo PODBEVSEK, dijak 4. b razreda. Tem dijakom je na slavnostni seji družbenopolitičnega zbora podelili knjižne nagrade, ki sta jih prispevala Temeljna izobraževalna skupnost Kamnik in nizozemski konzulat, častni nizozemski konzul v Ljubljani Vinko Bertonec.

Šahovski krožek mlajših pionirjev na šoli Frana Albrehta

Ali jih poznamo Jakob Frančišek Zupan (1734 — 1810)

Na televizijski oddaji smo 28. aprila v ciklusu »400 let slovenske glasbe« slišali edino ohranjeno skladbo kamniškega skladatelja Jakoba Frančiška Zupana. To je »Te Deum«, ki ga hranijo v ljubljanski stolnici. Zupan je zložil mnogo cerkvenih in posvetnih skladb, pa tudi glasbo k prvi slovenski operi »Belin«.

Kdo je bil Jakob Frančišek Zupan? Rodil se je 27. julija 1734 na Zg. Stajerskem v okraju Wildon, verjetno kot sin slovenskega viničarja. V Kamnik je leta 1758 prišel kot učitelj, organist in glasbenik s trebuhom za kruhom. Oženil se je s hčerko kamniškega meščana Götzla, po katerem je hčerka Jožefa podedovala sedanjo hišo št. 34 v Kidričevi ulici. Komendski mecen Peter Pavel Glavar je izvalil Zupana v Komendo, kjer mu je nudil boljše dohodek. Zupan je v Komendi vodil šolo in glasbeno vzgojo mladega naraščaja pa tudi starejših ljudi. Glavar je skrbel za ubrano cerkveno petje in slovesne maše, ki so jih spremljali godci. Zupan je oskrbel glasbeno spremljavo in skladal cerkvene in posvetne pesmi ter vodil godbo. Se po njegovem odhodu v Kamnik so več desetletij delovale godbe v Zejah, na Mlaki in Mostah.

Kamničani so si prizadevali, da bi odličnega šolnika in glasbenika dobili zopet nazaj, zato so zboljšali organizacijo dohodke in mu dali naložbo pevovodje (regens chori). Leta 1862 se je Zupan vrnil v Kamnik in je poslej tu deloval 48 let. Imel je svojo zasebno šolo, nekaj internat. Na domu je poučeval učence v osnovnih predmetih, pa tudi v glasu. Oblast je prepovedala njegovo »zakotno šolo« zato je napravil izpit za učitelja in poslej poučeval na dekliški šoli. V dokumentih ga imenujejo »zaslužni učitelj«. Ko je leta 1780 izšlo v Pohljnovih »Pisanicah« besedilo za opero Belin, prvo slovensko opero, je Zupan zložil glasbo. Še danes ne vemo, ali so to opero kje predvajali. Gotovo pa so izvajali kak del v Kamniku, da je Čupan kontroliral svoje delo. Po predvajanem »Te Deum« na televizijski lahko sklepamo o njegovem talentu in veščini.

Oslabel in onemogel je v starosti 77 let umrl v Kamniku 11. aprila 1810 v hiši št. 20 v sedanji Kidričevi ulici, medtem ko je sin Andrej ostal na rodnem domu. Dosedanja prizadevanja, da bi našli kake note Zupanovih cerkvenih ali posvetnih skladb, so ostale tako v Kamniku kot v Komendi brez uspeha. Trgovec Andrej Mejač v Komendi se je spomnil, da so za njegove mladosti prinesli v kora komendske cerkve celo skladovnico zamaščenih

not, v katere so v trgovini zvižjali milo. Morda so na ta ali podoben način propadle tudi druge skladbe. Včasih ljudje pri pospravljanju na podstrešjih ali pa pri prezidavanju hiš najdejo kake stare predmete, zapise ali knjige, ki jih potem zavržejo in ne pomislijo, da bi morda prav prišle zgodovinarju in raziskovalcu naše kulturne ali gospodarske preteklosti. Predmeti, ki jih je stari oče skrbno shranil, vnukom niso več zanimivi in so jim običajno v napoto, da jih zavržejo ali sežgejo. Morda bi se kje tudi še našle kakšne note iz starih časov, ki jih je ded — glasbenik doma spravil. Za območje kamniške in domžalske občine imamo v Kamniku muzej in gimnazijo kot najvišji prosvetni zavod. Naj bi take predmete ali dokumente ki so doma v napoto, najditelj izročili eni od obeh ustanov. Morda bodo s tem rešili kak važen dokument iz naše preteklosti.

Spominjam se, da me je pred leti na avtobusni postaji v Mengšu ali Domžalah neka prijazna ženska vprašala, če bi me zanimala na brezovo lubje pisana pesem, ki jo je poslal iz Amerike pred 100 leti Kamničan Franc Pirc. Sprevednik me je že potiskal v avtobus in komaj sem še utegnil reči, naj pesem pošlje v gimnazijo. Nisem imel niti toliko časa, da bi se prepričal, kdo je lastnica tega redkega dokumenta našega znamenitega sadjarja in civilizatorja na ameriški celin. Za kamniški muzej, ki zbira gradivo o Pircu, bi bil to edinstven in zanimiv prispevek. Pesmi pa nisem dobil in žal tudi nikoli nisem zvedel, kje naj jo iščem.

Morda jo še hranijo doma in bo propadla, če ne pride na pravo mesto.

I. Z.

V pionirskem oddelku kamniške knjižnice

Kulturna skupnost in knjižnica

Pripravlja se osnutek za temeljno kulturno skupnost, ki bo združevala vsa kulturna društva in zavode v kamniški občini.

Delavska univerza, knjižnica, kulturno-prosvetna društva, muzej in morda Zavod za estetsko vzgojo ne bodo več prejeli dotacij ozir. pogodbenih finančnih sredstev za svoje delovanje neposredno od občinske skupščine, marveč od snujočega se samoupravnega organa. Brezdvomno je to korak naprej v družbenopolitičnem pomenu.

V sklad kulturne skupnosti bi se zbirala po določenem ključu finančna sredstva iz osebnih prejemkov občanov in delovnih organizacij. Sklad bi se torej večal z rastjo priliva, zainteresirani zavodi pa bodo prejeli po predložitvi delovnih načrtov sporazumno letno vsoto.

Načrt je torej sprejemljiv in izvedljiv, akoravno se postavljajo ob rob nekatera vprašanja. Kako priti do sredstev bodočega sklada, bodo pomagale izkušnje, ki so si jih pridobila šolska vodstva pri TIS-u. Seveda ni brez pomena višina sredstev in sorazmerje dodeljevanja posameznim koristnikom. Za objektivno in pravično porazdelitev sredstev in od tega odvisen, zdrav kulturni razmah je odločilno, kdo določi % sredstev v sklad in kakšni so kriteriji podeljevanja. Delovni načrti organizacij kot osnova teh kriterijev kažejo na tekoče potrebe, toda za razsodno usklajevanje zahteve kulturnih ustanov je potrebno utrditi tudi občinsko kulturno politiko.

Morebitni sedemletni (petletni) delovni program kulturnih organizacij občine mo-

ra biti sad razumnih zahtev izvajalcev ter naprednih težnj snovatelja, torej občinske skupščine. Upoštevati bo treba dosedanje opravljeno delo, položaj in dejansko stanje kulturnih organizacij, skratka startne osnove pred pričetkom dela TKS. Doslej so se prednostno reševali problemi prosvetnih zavodov, odslabje bo treba enačiti tudi kulturne, skratka, izpeljati je treba enakopravnost vseh kulturnih institucij v njihovih objektivnih in subjektivnih zahtevah.

Objektivne zahteve so predvsem izenačeni materialni pogoji, tako finančni kakor osnovni, subjektivni pa personalne potrebe z ustreznimi stimulativnim nagrajevanjem.

Knjižnica je pokazala v poslednjih letih skokovit napredek, vendar višine še ni dosegla. Delovni načrt je preprosti: doseči število knjig enako številu prebivalstva občine, kar je edini opravičljiv pogoj za obstoj in uspešno delovanje, ter vzpostaviti mrežo izposojevališč in treh krajevnih knjižnic.

V zadnjih petih letih smo uspeli knjižnico sodobno opremiti, jo urediti ter preseliti pod lastni krov, v številu knjižnih primerkov pa smo zastali na polovici poti. Bodimo odkriti, knjižnica prejme v obliki dotacij dve tretjini sredstev za osnovne potrebe, ostalo tretjino pa izpolni z lastnimi sredstvi in nabiralnimi akcijami. Od tega in pa od izposojnine zavisi, v koliko se more nakup knjig povečati in v koliko dvigniti osebni prejemki.

Nakup knjig je v zadnjih letih nestalen in se giblje od enega do treh izvodov leposlovnih novitet in enega strokovnega. Nabava torej niha, je pa vedno na kritični meji. Z letnim nakupom 600-1100 izvodov bomo v sedmih ali štirinajstih letih dosegli zastavljeni cilj, eno knjigo na enega občana.

Ob tem poenostavljenem prikazovanju stanja so ostali ob strani činitelji, kakor dopolnitev matičnega fonda zaradi iztrošenosti, fonda krajevnih knjižnic, študijskih knjig, opremljenost novih prostorov itd. Nadaljevanje takega stanja bi prineslo težko popravljivo kulturno škodo.

Kakšni so izgledi za letošnje leto? Dotacije so se povečale za 17 %, vendar so nižje od začrtanih izdatkov. S temi dotacijami bo nakup podoben tistemu iz sušnih let, torej po en izvod novitet. Upoštevala pa se bo zahteva sveta za popravek osebnih prejemkov, ki naj bodo na ravni prosvetnih delavcev.

Vse kaže nadalje, da se bo treba odpovedati opremi dveh prostorov, ki so knjižnici zagotovljeni po odselitvi stranke, s tem pa možnosti občasnih razstav, kulturnih večerov in ločene upravne sobe. Knjižnica bo kot glavna dejavnost ostala izposoja knjig, nezadovoljstvo bralcev zaradi pomanjkanja novitet, vaška izposoja pa se bo zadovoljevala s knjigami starega matičnega fonda.

V takem stanju bo knjižnici dobrodošel lanskoletni višek v višini 460.000 S din, ki ga je dobila z zakasnelimi obveznostmi in z denarnimi prispevki.

Občinska skupščina je vedno prisluhnila potrebam LKK, vendar je treba nekako v preteklosti pozabljeni ustanovi, posvetiti še več pozornosti, da se dohiti zamujeno in — ostale.

Z. S.

Zopet »Gaudemus...« v gimnaziji

Letos je na kamniški gimnaziji v obeh četrtih razredih 43 dijakov. Pouk bodo zaključili 26. maja in se poslovili od šolskih prostorov s tradicionalno slovesnostjo. Svojim naslednikom tretješolcem bodo izročili simbolični ključ, ki jim bo kazal pot v četrti razred. Slovesnost bo ob 11. uri pred vhodom v gimnazijsko poslopje. Četrtošolci bodo že osemnajstič zapeli tisto že stoletja staro latinsko pesem »Gaudemus«, ki po naše pove: Veselimo se torej, dokler smo še mladi. Po prijetni mladosti, po nadležni starosti nas bo pokrila zemlja. — Naj živi gimnazija, naj živi profesorji! Naj živi vsakterj od nas, naj živijo vsi naši člani, naj bodo vedno v cvetju!

Letos pa bodo prvič tema znanima dvema kiticama stare študentske pesmi dodali še tretjo:

Vivat et res publica
et qui illam regit.
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas
quae nos hic protegit.

To se pravi: Naj živi država in tisti, ki jo vodi! Naj živi nam občina, velikodušnost podpornikov, ki nam omogočajo študiranje!

Torej s hvaležnostjo in zahvalo vsem, ki so pomagali novemu rodu maturantov, da so dokončali svoje študije na gimnaziji in krenili v življenje, bodisi naprej na visoke šole ali pa v službo.

Maturantski ples bodo dijaki organizirali 30. t. m. zvečer v vseh prostorih Doma v Kamniku.

(—)

RAZPORED FLUOROGRAFIRANJA — SLIKANJA PLJUČ PREBIVALCEV OBČINE KAMNIK

V času od 25. maja do 3. junija letos bo v naši občini množično slikanje pljuč vseh prebivalcev. O tem smo obsežneje že poročali v prejšnji številki Kamniškega občana. Fluorografirani bodo vsi občani, ki so rojeni do 1. januarja 1946. Vsak občan bo prejel še posebno vabilo. Danes objavljamo razpored fluorografiranja v posameznih krajih:

25. maja

Kamnik (kino Dom), Breg pri Komendi (pri Sedlarju), Komenda (kulturni dom).

26. maja

Kamnik (kino Dom), Komenda (kulturni dom), Moste (šola).

27. maja

Kamnik (kino Dom), Križ (gasilski dom), Stranje (šola).

28. maja

Kamnik (zdravstveni dom), Stranje (šola), Črna (rudnik) Smrečje (pri Logarju).

29. maja

Kamnik (zdravstveni dom), Srednja vas (zadružni dom), Loke (šola).

30. maja

Kamnik (zdravstveni dom), Buč (pri Kališniku), Šmartno (zadružni dom), Laze (krajevni urad).

1. junija

Kamnik (zdravstveni dom), Šmarca (kulturni dom), Tuhinj (pri Kavsarju), Spitalič (šola), Motnik (krajevni urad).

2. junija

Volčji potok (Arboretum), Duplica (tovarna Stol), Nevlje (šola), Tunjice (pri Jamovcu).

3. junija

Duplica (tovarna Stol), Podgorje (kulturni dom), Kregarjevo (pri pošti), Kamnik (zdravstveni dom).

Fluorografiranje bo v popoldanskem času od 12. ure dalje. Vabimo vse občane, da se točno držijo na vabilu označenega časa.

Ni bil prvi april — ali nekaj o naših bifejih

V kamniški delikatesi, kjer kuhajo priznano dobro kavo, se je 1. aprila pojavil napis: Kava s smetano 1 din, črna kava 80 par. To je pomenilo podražitev za 10 par. Obiskovalci so bili prepričani, da gre za prvoaprilsko šalo, toda najavljena cena je ostala. V ne tako dolgem času je to že tretji pomik cene navzgor. V Lectarjevem hramu so te cene v veljavi že en mesec, v Kidričevi ulici, kjer so odprli v prostorih bivše križevniške mesnice novo delikatesno trgovino Desert, pa od vsega začetka. Stare cene kave imajo le še v Bacchus baru in v bifeju na Zapricah.

Zdaj imamo v Kamniku samo ob glavni ulici od Grabna do Zapric 8 točilnic z ekspresnim aparatom za kuhanje črne kave, seveda pa v vseh točilnicah obvezno izbiri umetnih in celo prirodnih alkoholnih pijač. Za tako majhen kraj je to seveda več kot dovolj. Vendar pa so vsaj trije državljani pripravljeno urediti še tri take točilnice s kuhalnikom za ekspresno kavo in z zajetno zalogo alkoholov domačega in tujega izvora v lepih steklenicah z visokimi, višjimi in najvišjimi cenami. Nazadnje se bo še kdo omissil tako točilnico v skalnem rovu

pod Malim gradom, v muzejskih arkadah na Zapricah ali pa morda celo v prostoriših Odpada! Dva državljana se že zanimata, kje bi bil v strogem središču mesta primeren prostor za čevapčičarno, ki bi prijetno zadišavila mesto. Po sedanjih praksi so deč, bodo podjetni državljani lahko uresničili svoje namere. Podoba je namreč, da je naša občina le preveč dovzetna za mile glasove o zdravi konkurenči, ki pa se nazadnje izkaže, da ob enakih cenah in istih steklenicah z enako vsebino sploh ni nobena konkurenca, še manj pa zdrava. Za zračenje ali ventilacijo je ponekod slabo poskrbljeno, za marsikaterimi pomankljivostmi pa ne bi bilo treba stikati, saj so na dlani. Res pa je tudi, da vsaka nova točilnica odvzame prejšnjim nekaj stalnih gostov, novi pa se ne rekrutirajo tako hitro, kakor raste mreža točilnic. Kdaj bo tu občina napravila zapik in ali ga bo sploh napravila, pa seveda zavisi od njenega zdravega pojmovanja o krajevni potrebi in »zdravi« konkurenci. Tudi glede slaščičarn bi želeli malo zdravega razmišljanja. Ali je ob štirih slaščičarskih obratih potreben še peti in to točno na stič-

šču obeh šolskih poslopij, še nismo pretehtali. Ali bodo v tem lokalu točili tudi alkoholne pijače? Kdo na to misli! Da bi knjigarno in prodajalno šolskih potrebščin namestili v taki bližini šole, tega seveda nihče ne bi planiral.

Sprejem Titove štafete

Kot vsako leto v mesecu mladosti, je tudi letos kamniška mladina skupaj z drugimi občani sprejela zvezno štafeto mladosti, ki je ponesla pozdrave tovarišu Titu za njegov 78. rojstni dan. Kamniški mladinci so jo sprejeli na Črncu od sovrstnikov mozirske občine, v Kamniku pa so se ji pridružile še štiri lokalne: z Velike planine, iz Palovč, iz bolnice v Komendi in iz Motnika. V kulturnem programu so sodelovali: pevski zbor osnovne šole Toma Brejca, harmonikarski orkester Glasbene šole in Mengeška godba.

Dežela in ljudstvo Holandije

Letos sem preživela zelo lepe počitnice; štirinajst dni sem bila v Holandiji, deželi cvetja in mlinov na veter.

Kamnik in holandsko mestece Gendringen sta že leta 1965 navezala prijateljske stike. Dogovorili so se, da bosta pobrateni mesti izmenjali med sabo po štirideset mladih ljudi za štirinajstdnevne počitnice.

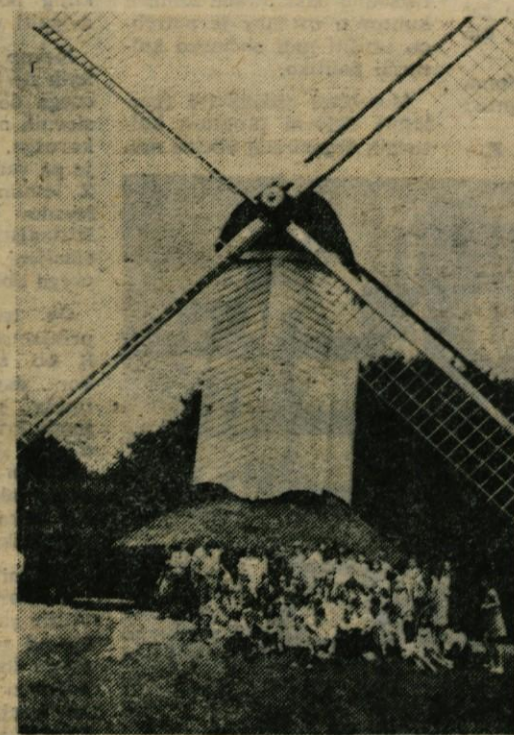
Bila sem zelo vesela, ko sem izvedela, da sem tudi jaz med izbranimi mladinci. Kljub veselemu pričakovanju me je skrbelo, kako se bom živela v čisto nov svet, a takoj ob prihodu sem spoznala, da so bile moje skrbi odveč.

Po dveh dneh vožnje (prespali smo v nemškem mestu Erlangen) smo prispeli v Gendringen oziroma Ulft. Kljub naporni vožnji nismo bili preveč utrujeni.

Zbrali smo se v velikih dvorani, kjer sta nam otroški zbor in moški oktet, ki je že gostoval v Kamniku in s tem vrnil obisk kamniški »Liri«, zapela nekaj holandskih in slovenskih narodnih pesni. Presenečeni smo bili, kako lepo so zapeli slovenske pesmi; najbolj je vžgala »Zabja svatba«. Po pozdravnih nagovorih so nas razdelili med družine, pri katerih smo preživeli teh štirinajst dni.

Prišla sem k delavski družini s šestimi otroki. Na Holandskem so zelo številne družine; ponekod imajo tudi deset in več otrok. S svojimi gostitelji sem postala dobra prijateljica, posebno s šestnajstletno Marijo, ki je kasneje tudi prišla v Slovenijo. Z menoj so ravnali, kot da sem iz lecta. Ničesar nisem smela delati. Zanje je zakon gostoljubja svet.

Spoznala sem mnogo novega. Zelo so se mi priljubile opečnate stanovanjske hišice, ki so v nasprotju z našimi niso ometane. Stanovanje imajo povsem drugačno kot mi. V hiši je mnogo majhnih sob, le dnevna soba je velika in zavzema večino pritličja. Velika okna so vedno čista in kratke čipkaste zavese dovoljujejo pogled v čudovito dnevno sobo. Ljudi to ne moti,

Tudi prave mlince na veter imajo Holandci v svojem muzeju, seveda v edinstvenem muzeju na prostem v Arnheimu

kajti vedno je vse v najlepšem redu pa tudi sosedj; so si zelo domači. V prostorih je veliko pohištva, niti pedi tal ne gleda izpod preprog in oblog. Na stenah, obloženih s tapetami, pa visijo slike, rože in različni spominki. Od vsepovsod se smejejo pisani klovni. Po policah je vse polno steklenic, porcelana in srebrnih kavnih žličk. Ni čudno, da so se Mariji sobe v našem stanovanju zdele tako velike in prazne.

S hrano sem bila zelo zadovoljna, le nekaterih njihovih specialitet bi se težko privadila. Zelo veliko uporabljajo sladkorja, saj celo solato sladkajo. Tudi masla pojedjo veliko. Salamò, jagode, pašteto jedo na kruhu, namazanem z maslom. In prava kaval! Po nekajkrat na dan smo jo pili. Vso zelenjavo kupujejo, čeprav bi jo lahko pridelali doma. Okoli hiše raste le trava in cvetje.

Naši gostitelji so bili približno istih let kot mi, vendar se v nekaterih stvareh razlikujejo od nas. Predvsem je njihovo življenje laagodnejše in brezskrbnejše kot naše. To se odraža tudi v njihovem bolj sproščenem vedenju. Dobila sem vtis, da ima mladina iste starosti manj splošne izobrazbe kot pri nas, verjetno zato, ker jo že prej usmerijo v strokovne šole.

Fantje so tam zelo živahni in imajo smisel za humor, v odnosih do deklet pa so dovolj solidni. V ljubezenskih »osvajanjih« so bolj aktivna dekleta, ki pa so včasih malce naivna. Veliko dajo na svojo zunanost, zato se že zgodaj začnejo redno ličiti. Vsi pa so zelo družabni in ljubijo zabavo.

Prve dni smo si ogledovali okolico Gendringena. Nismo vsi stanovali v tem mestu, veliko nas je bilo v Ulftu, Etnu in po okoliških farmah. Obiskali smo tovarno emajlirane posode D.R.U. in »Nederlands Openluchtmuseum« v Arnheimu. Tu je množica mlinov na veter, jezerc in mostičkov. Najbolj mi je bila všeč razstava narodnih noš. Lutke v naravni velikosti, oblečene v narodne noše letnim časom in domačim opravilom primerno, so bile videti kot žive.

(Se nadaljuje)
Mojca Založnik

Ob otvoritvi vodovoda na Okroglem: Eno delo je opravljeno, čaka nas drugo, pravijo prebivalci prijazne vasice pod Kamniškim vrhom, ko si ogledujejo teren, kjer bo tekla cesta

Uspele modne revije

V začetku marca se je v gostišču pri Spornu v Radomljah pričela serija petih modnih revij, ki so se v organizaciji lastnika gostišča Cirila Cerarja mlajšega in krojaškega mojstra Ivana Debevca

vrstile vsak četrtek. Na reviji so sodelovali še industrija platnenih izdelkov Induplati Jarše, Rašica, Slovenija vino, Mercator in Lek.

Ime mojstra Ivana Debevca, ki poleg krojaštva že vrsto

let oblikuje nove, povsem po lastni zamisli krojene modele, prav gotovo ni neznano v slovenskem modnem svetu, posebno še med mladimi ljubitelji moderno krojenih oblek. Za njim je že vrsta uspešnih modnih revij po različnih krajih Slovenije in ob različnih priložnostih.

Tokrat pa se je odločil za čisto svojsko, nenavadno modno revijo, saj je svoje najnovejše modele postavil v domače, živahnije okolje. In takšno okolje mu je uspelo najti v tem gostišču, kjer je vse opremljeno v domačem slogu.

Mojster je na vseh petih revijah obiskovalcem predstavil in prikazal skupaj preko 70 najnovejših modelov, plod njegove fantazije in prizadevanj.

In kakšne barve so prevladovale na reviji? Mojstru so všeč črna, bela, modra, zelena... sploh vse izrazite, žive in mladostne barve, ki človeka poživijo. Seveda pa mojster ni štedil z blagom, ko je krojil maksimally plašč za dekle ali fanta, ni pa se bal škarij, če je hotel prikazati praktično in prikupno mini krilo. Manekenke in dva manekena, ki so prikazovali modne dosežke mojstra Debevca, so med odmorom prikazali tudi nekaj modelov tovarne Rašica - Gameljne, zanimivo pa jih je bilo tudi videti odete v zavese Induplati Jarše.

Za dobro razpoloženje je poleg vinjaka Slovin in kave Mercator poskrbel tudi ansambel Tomaža Habeta s pevcem Matijo Cerarjem, na reviji pa so izžrebali tudi po tri vstopnice. Izžrebanci so prejeli praktične nagrade.

Serija teh zanimivih revij je povsem uspela. Z njimi so bili obiskovalci zadovoljni, zadovoljstva pa najbrž ni skrival tudi mojster Debev.

Manekenke in manekeni so prikazali zanimive in prikupne modele.

TS

Miha Zrimšek

Pred dnevi smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od tihega, skromnega in izredno požrtvovalnega občana naše občine. V 75. letu starosti je umrl Miha Zrimšek, dolgoletni delavec na zemljskem katastru v Kamniku. Dolga leta je delal kot odbornik v občinski zvezi za telesno kulturo in bil do svoje smrti blagajnik društva Partizan Kamnik.

Ze kot dijak je bil napredno usmerjen in zaradi tega zapostavljen v takrat nemško usmerjeni Marovi trgovski šoli v Ljubljani. Ni je mogel dokončati, ker je moral preje na bojišče. Bil je tudi v upornem Judenburgu, sodeloval je med Maistrovimi borci — prostovoljci za severno mejo v letih 1918-1919.

Po prvi svetovni vojni ga je pot zanesla iz Novega mesta v Krško in nato v Ptuj. Kot zavednega narodnjaka in javnega delavca ga je okupator med prvimi z družino izselil v Bosno. Kljub temu je sodeloval v odporiškem gibanju, njegova družina pa je žrtvovala mladega človeka za našo srečnejšo bodočnost.

Leta 1949 je bil po službeni dolžnosti iz Ptuja prestavljen v Kamnik, kjer je uredil popolnoma zapuščen zemljiški kataster, s katerim je bil tako povezan, da ga do zadnjega dne svojega življenja ni

zapustil. Kljub visoki starosti je še vedno aktivno delal v društvih, zlasti na področju telesne kulture.

Od prizadevnega tovariša in družbenega delavca so se na ljubljanskem pokopališču poslovili predstavniki občinske skupščine, upravnih organov, telesno vzgojnega društva Partizan in Maistrovih borcev.

Kamenje pada

Vsako pomlad se s strmih sten Starega grada proži kamenje na cesto, ki vodi ob Bistrici skozi Novi trg. Tako tudi letos. Vendar pa so bile to le manjše skale, ki so jih lahko takoj odstranili. Če ne bi v zadnjih letih posekali grmovja po obronku, bi sploh ne našle potj v dolino. Hujše posledice pa bi lahko povzročila nad 200 kg težka skala, ki se je z Malega grada sprožila proti Samčevemu predoru in se zakotalila proti poslopju Ljudske knjižnice. Podrila je železno ograjo in opozorila, da je treba stalno nadzirati skalno strmino, odkar so na njej posekali dreve.

Iz kamniške gimnazije

Na gimnaziji v Kamniku je bila 3. aprila redovalna konferenca. Od 222 učencev jih je bilo brez nezadostnih ocen 153 ali skoraj 69 %. Rezultat je za 4 % boljši kot lani v istem času. Po eno nezadostno oceno ima 32 dijakov, po dve nezadostni oceni 14, po tri in več pa 20 dijakov. Trije dijaki zaradi bolezni niso bili ocenjeni.

Visoko odlikovanje zaslužnega gasilca

Ravnatelj posebne osnovne šole na Homcu v domžalski občini Nace Vodnik je bil ob 40-letnici dela v gasilskih organizacijah za izredne zasluge pri organiziranju gasilstva na našem podeželju odlikovan z zlato medaljo prve stopnje. To visoko odlikovanje mu je podelila Jugoslovanska gasilska zveza v Beogradu. Tov. Nace Vodnik je deloval v gasilskem društvu v Vodica 23 let, 17 let pa na Rovih in v Domžalah. Zlasti je priljubljen kot predavatelj in vzgojitelj gasilskega kadra na podeželju. Zasluženemu šolniku in gasilskemu organizatorju veljajo ob visokem odlikovanju tudi naše iskrene čestitke.

Smrtna nesreča Rada Koželja

V Portorožu, kjer je bil uslužben kot ekonomist, se je komaj 35 let star smrtno ponesrečil Rado Koželj iz Domžal. Maturiral je pred 13 leti na kamniški gimnaziji, kamor se je vsa leta vozil iz Domžal. Na cesti iz Kopra proti Portorožu se je zaletel v njegov avto brezobziren voznik in ga ubil. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Nov lokal podjetja »VESNA«

Pred dnevi je pekarna in slaščičarna »Vesna« v Kamniku v Kidričevi ulici v poslopju za trgovino Metalke odprla nov lokal, v katerem je bife in slaščičarna. Moderno opremljen lokal sprejme preko 50 gostov. Oprema je izdelana po načrtih ing. arhitekta Branka Uršiča. Za lokal in opremo je kolektiv Vesne vložil okoli 50 milijonov starih dinarjev in to največ iz lastnih sredstev.

Manekenke in manekeni so prikazali zanimive in prikupne modele

Bajtarski smuk

Bajtarji Velikoplaninskega županstva, ki združuje bajtarje Velike, Male in Gojske planine ter Konjšče, začnejo svoje delovno leto istočasno s koledarskim, ko se zberejo na občnem zboru. Tu izvolijo župana, tajnika, kulturnika, policaja, župnika in dohtarja.

Nato se skupno zberejo na tekmovalcu za prehodni pokal v smučanju. Toda tega pokala ni tako lahko osvojiti, saj morajo tekmovalci pretrpeti in premagati številne ovire, preden se lahko zleknijo za ciljno črto. Dan tega tekmovalca je vedno določen v začetku maja, pa naj bo sneg ali pa same skale, tekmovalci na smučeh mora potekati nemoteno. Saj po travi in skalah smuči prav tako letijo! Le malo več volje, veselja in vzdržljivosti je treba.

Letos so imeli z organizacijo tekmovalca srečo, saj je bilo snega več ko meter, pa tudi sonce jih je prijetno grelo.

Ze od daleč, ko sem se približeval pastirskemu naselju na Veliki planini, sem opazil na visokem drogu obešeno zeleno zastavo njihovega presvetlega županstva.

Andruž, tajnik se je ravno odpravil s svojimi najboljšimi, že pred vojno izdelanimi smučmi, na to pomembno tekmovalca. Župan je na kraj starta nesel zastavo, med potjo pa se jima je pridružil še gospod z dolgimi lasmi, čelada, na prsih in hrbtu pa je imel napis »Pljuvanje na tla prepovedano».

»Kadar vidim tale svoj plakat, moram vedno pljunit. Ne vem kaj je to; ga izziva Andruž, z nasprotnega hriba pa je bilo slišati glas zdravnika, ki je vse tekmovalce pozival, da se še pred startom oglasijo pri njem, da jih strokovno pregleda.

Zastava že visi na startnem mestu, tekmovalci so že vsi zbrani, župan pa le ne more še dati znaka za start.

Tedaj se iz daljave zasliši po megafonu glas: »Prihaja moj doktor primarij, doktor Injekcija.»

Ker je imel rahlo zamudo, je svoje delo opravil kar na brzino in vsakemu tekmovalcu z injekcijo, dolgo približno četrta metra v usta nabrizgal vinjaka in drugih okrepčil.

In nato so vsi tekmovalci začeli na znak gristi kruhove palčke. Kdor je prvi zažvižgal, je dobil dovoljenje za start.

Boj za najboljša mesta je bil že v začetku nenavaden. Ta je prehitel onega, onemu se je odpela napol zavezana dilca. Vsi so garali zavezi prvi kontrolni postaji. Tu je za boljše premaganje naslednjih ovir vsak moral pojesti kos kruha namočenega v vinu in

spet naprej v boj do naslednje postojanke.

Seveda brez padcev ni šlo. Nekateri so kar tekmovali, kdo bo večkrat v snegu.

Stefan je na zadnji kontrolni postaji skuhal vrel čaj z rumom.

Nekateri so ga pili, drugi so ga ohladili s snegom, tretji ga je skrivoma zlit na tla in odbrzel proti cilju.

In ko je Stefanu zmanjkalo čaja, je fantom in dekletom delil skoraj sam rum, pomešan s čajem. Tekmovalci so se mu nato pritoževali, da je čaj mrzel.

Pred startom je smučarje čakala še ena naloga, odzvižgati so morali Na planincih in šele tedaj so šli lahko skozi cilj.

Zmagovalec je bil Čizman Slavc-Srček. Za nagrado je dobil lesen cokelj na kravjem rogu, v trajno last pa cepin; ker pa je poročen, pa še lično izdelan kuhinjski valjar. Na razglasitev uradnih rezultatov ga ni bilo, zato tudi izjave od njega nismo mogli dobiti.

Urbančič Rudi, ki si je kot zadnji prislužil lično nočno posodico, pravi o zmagi tole: »Medalja je 'rostfraj', na stara leta mi bo prav prišla.»

Splošno veselje in navdušenje nad uspešnim tekmovalcem je še pozno v noč odmevalo po Veliki planini.

T. S.

Bajtarski smuk: Zadnje priprave na startu

Pionirji - šahisti

Pionirji — šahisti naših šol se množično udeležujejo XX. jubilejnega pionirskega ekipnega šahovskega prvenstva Slovenije 1970.

V zimskih mesecih so pridno vadili v pionirskih šahovskih krožkih po šolah. V marcu je bilo v poedinih odredih tekmovalce med posamezniki, da so tako sestavili skupinske ekipe za nadaljnje tekmovalce. Dne 9. aprila je bilo napovedano občinsko tekmovalce prijavljenih ekip v skupinah starejših in mlajših pionirjev ozir. pionirk. Tekmovalci so se zbrali v mali dvorani Doma v Kamniku. Borba na črnih in belih poljih je pričela ob 9. uri in je trajala nepretrgoma do 12. ure. Tekmovalce je bilo zanimivo, pa tudi napeto. Vsaka ekipa si je prizadevala, da se prebije v nadaljnjo borbo za prvenstvo Slovenije.

Prav v nobeni ekipi ni bilo boja brez upa zmage. Iz teže in naporene borbe so se končno le izločile ekipe, ki bodo nadaljevale medobčinsko ekipno tekmovalce meseca maja v Ljubljani.

V nadaljnji boj bodo šle sledeče zmagovalne ekipe po dobljenih točkah:

Mlajši pionirji:

	točk
1. Osn. šola Fran Albreht	14
2. Osn. šola Tomo Brejc	9
3. Osn. šola Moste	7
4. Osn. šola Nevlje	5 1/2
5. Osn. šola Duplica	4 1/2

Starejši pionirji:

1. Osn. šola Fran Albreht	5
2. Osn. šola Moste	3

Mlajše pionirke:

	točk
1. Osn. šola Zavoda za usp. inv. mlad.	11
2.—3. Osn. šola Tomo Brejc	10
2.—3. Osn. šola Moste	10
4. Osn. šola Stranje	8
5. Osn. šola Fran Albreht	1

Starejše pionirke:

	točk
1. Osn. šola Tomo Brejc	6 1/2
2. Osn. šola Moste	1 1/2

Zmagovalcem je Občinska zveza prijateljev mladine čestitala in jih nagradila z diplomami ter lepimi darili.

Cestitkam se pridružujemo tudi mi z bodrilom: Mladi borci — šahisti, le pogumno naprej do končne zmage!

MB

»Zlata puščica« v Kamniku

Občinski strelski odbor Kamnik je organiziral občinsko strelsko tekmovalce za »Zlato puščico«. Tekmovalca se je udeležilo 17 članov in tri članice iz strelskih družin Podjetja »Kamnik«, Svilanita, Stola in strelske družine Franc Vidmar. Lani je to nagrado osvojil odlični strelec Mirko Semeja iz Duplice, letos pa je uspelo zbrati največ krogov Francu Kerecu, ki je prejel to nagrado, kljub temu, da je bil favorit tega tekmovalca Klemenc Janez, ki je za njim zastajal le za tri kroge. Tako je letošnja nagrada pripadla strelcu in znanemu kamniškemu strelskemu funkcionarju in sodniku, članu strelske družine Stol.

REZULTATI: Člani — Kerec Franc, Stol, 501 krog; Klemenc Janez, Podjetje, 498 krogov; Rihtar Ivan, Podjetje, 497 krogov; Bajde Marjan, Stol, 485 krogov.

Članice — Podgornik Marija, Podjetje, 214 krogov; Florin Mija, Svilanit, 212 krogov; Hlade Antonija, Svilanit, 169 krogov.

Kamniška kronika

APRIL POROKE

Banko Franc iz Dragomlja, usnjarski tehnik, star 33 let, in Bodlaj Ljudmila iz Zakala, stara 29 let; Cebulj Stanislav z Brega pri Komendi, šofer, star 24 let, in Dobnikar Silva iz Vopolja, gospodinja, stara 20 let; Galjot Anton iz Podgorja, kmet, star 31 let, in Lanišek Justina iz Laniš, delavka, stara 25 let; Hribar Marjan iz Studenca, šofer, star 24 let, in Kopše Alojzija iz Kamnika, delavka stara 19 let; Kern Andrej iz Komende, gradbeni tehnik, star 28 let, in Carni Marija iz Mengša, delavka, stara 25 let; Kuhar Janez s Tučne, strojni ključavničar, star 24 let, in Potočnik Ljudmila iz Zupanjih njiv, delavka, stara 21 let; Osolnik Nikolaj z Gozda, mizar, star 28 let, in Golob Francka z Gozda, delavka, stara 21 let; Robar Milan s Homca, kovač, star 25 let, in Jeretina Majda iz Podgorja, tkalka, stara 23 let; Weith Janez iz Domžal, strojni ključavničar, star 22 let, in Potočnik Magda iz Mekinj, delavka, stara 20 let.

SMRTI:

Anžič Marija iz Podgorja, prevzičkarca, stara 80 let; Erjavšek Franciška iz Zupanjih njiv, osebna upokojenka, stara 67 let; Kolovič Anton z Duplice, osebni upokojenec, star 72 let; Koncilja Franc z Vrhopolja, osebni upokojenec,

star 63 let; Koretič Karol iz Kamnika, delavec, star 61 let; Korošec Marija z Duplice, delavka, stara 36 let; Kosirnik Janez iz Tunjiške mlake, osebni upokojenec, star 67 let; Kuhar Marija z Velikega Hriba, stara 80 let; Lah Matilda iz Komende, kmetica, stara 67 let; Loboda Marija iz Smarce, osebna upokojenka, stara 80 let; Lukam Simon iz Kamnika, upokojenec, star 67 let; Malč Gregor iz Zg. Stranj, os. upokojenec, star 65 let; Nograšek Andrej iz Most, prevzičkar, star 81 let; Plevel Francišok s Klanca, star 50 let.

USLUGA KAMNIK

Cenjene stranke obveščamo, da se je čevljarska delavnica preselila. Od 1. aprila 1970 dalje obratujemo v novih prostorih na Trgu svobode (bivša Menina).

KAMNIŠKI OBČAN — glasilo SZDL občine Kamnik. — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik France Svetelj. — Izhaja enkrat mesečno. — Uredništvo in uprava: Delavska univerza, Kamnik, Kidričeva ulica (Zdravstveni dom). — Tiska ČP Gorenjski tisk v Kranju